

HUNGARIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
HONGROIS A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
HÚNGARO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 10 May 2004 (afternoon)
Lundi 10 mai 2004 (après-midi)
Lunes 10 de mayo de 2004 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Írjon esszét az alábbi témák egyikéről. Használja a segítő kérdéseket!

1.(a)

KAPASZKODNI TESSÉK

Ez a felírás fogadja az utast az autóbuzson; ahogy felhág, bal kéz felől ott csillog egy ércablácska, belevésték csupa nagy betűvel: KAPASZKODNI TESSÉK.

5 Kapaszzkodni, hát! Ha nem javallának, akkor is kapaszkodnának, ugyebár; kapaszkodnak igenis egymásba mindkét nembeli felszállók, hogy a nagy tolakodásban vissza ne penderüljenek, le ne maradjanak, az egyensúlyt és az előbbre jutást biztosítsák. Sietünk, vakon, vadidegenül kapaszkodik mindenki a felebarátjába, felebarátnéjába, ez a társas jármű törvénye.

10 Magam is azok közé a makacsok közé tartozom, akik a kalauz minden unszolása dacára a peronon maradnak. Hamarabb szállhatok le s míg utazom, kicsit szabadabbnak érzem magam, ennyi szabadság is édes.

15 Ha csak lehet ott foglalok állást rögtön a felszállás felőli sarokban. Éppen azzal az ércablával szemben, amelyiken az a jóakarátú figyelemzetés olvasható, hogy *Kapaszkodni tessék*. Szóval nagyon sokszor a szemem előtt ragyog a derék javallat.

20 Ó, jó Istenem, ahányszor csak látom, minden nap ad egy mélázni, rágódni való percet. Az elején bizony el-elsóhajtottam magam, elhúztam a tekintetem, kifelé bámulni, mintha bántotta volna a szememet annak a táblácskának az erős ércfénye. Bántotta csakugyan a szememet, mert bántotta a gondolatomat; mert olybá tűnik előttem ez a táblácska, mintha szemrehányás volna, mintha engem akarna mace-
rálni.

25 Kapaszkodni tessék.

Az ám, azt kellett volna tenni az életben, kapaszkodni.

30 Kapaszkodni, mint akik szerencsések lettek az ember körül: kapaszkodni protekciókba, gazdag barátokba, előkelő villák kilincsébe belékapaszkodni, elvenni a milliomos házikisasszonyt. És összefonódni a színházi kritikussal, és belesimpaszkodni a külföldi színigazgatóba meg ügynökbe, akik Pestre jöttek, meg a honi producer urakba, velük vacsorázgatni, mulattatni őket. Megdicsérni a nagyurak nyakkendőjét, meg minden felülkerekedett huncutnak gratulálni, meg elzarándokolni minden bankettre, idült dámák mellé telepedni, beléjük rajongani a legüresebb szemekbe, kapaszkodni, kapaszkodni, görcsösen kapaszkodni. Jaj, gyomor dolga, idegzeté, lelkületé. Nem arra való voltam, elbuktam.

Amibe kapaszkodtam, az az égi felhő volt, az az eszmény volt, az a becsület volt, a szeretet, a jóság, a szabadság, az Isten.

40 Ugyebár nem így értelmezed, kedves Beszkárt, az autóbuszra ragasztott jó tanácsot.

Késő.

De legalább most fogadnék szót, itt az autóbuszomon. Itt is elfelejtetek kapaszkodni. Egyszer kitöröm a nyakamat.

Szép Ernő (1884 – 1953): költő, író

- Milyen elvek szerint él az író a példázat szerint?
- Miért és mire használja az utazás metaforát a költő?
- Hogyan segíti az írói tónus az olvasót a megértésben?
- Milyen hatással van az olvasóra, Önre az írás és miért?

1.(b)

V I R Á G O K B E S Z É L G E T É S E

— *Külön inddkon tekeregve bús virág voltam, bús virág voltál,
Köszönöm, hogy nagy bolygásodban mégis-mégis hozzámhajoltál.
Ideges, keringő kacsokkal akkor futottál mellém éppen,
Mikor már-már aldkonyultam sötét levelek hűvösében.*

5 = *Külön inddkon tekeregve bús virág voltam, bús virág voltál,
Köszönöm, hogy nagy magányodban mégis-mégis hozzádkaroltál.
Már-már sirósan becsukódó kelyhedet rámnyitottad önként,
S lelked lelkembe átejtetted, hogy ott forogjon csípős könnyként.*

10 — *Egymás mellett és egymás ellen nyílunk mi, nyugtalan virágok,
Kergetőzve s összeborúlva, mint tengeren játszó sirdályok.
Rázkódva forgó viharokban, bukdosva pergő jégesőkben.
Idegenül tán mindörökké, de mindöröktől ismerősen.*

= *Egymás mellett és egymás ellen nyílunk mi, nyugtalan virágok,
Megtört gögben összeakadva, mint száműzött, koldus királyok,
15 S úgy nézzük egymást szomorúan, kíváncsian s mindent tudóan,
Mint hulló csillagok figyelnek egymás útjára lefutóban.*

Sárközi György (1899-1945): költő, műfordító, szerkesztő

- Határozza meg a vers műfaját!
- Mivel magyarázza, hogy a versben kifejeződő öröm tele van melankóliával?
- Milyen költői eszközöket ismer fel a versben és mi azok funkciója?
- Jellemezze a vers „szereplőit”, a két virágot!